

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний
“19” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Педагогіка вищої школи

Галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

Спеціальність Н1 «Агрономія»

Освітня програма «Агрономія»

Факультет агробіологічний

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент
Ярослава ЗЕЛІНСЬКА

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Педагогіка вищої школи – дисципліна, що є обов’язковим компонентом освітньої програми «Агрономія». Мета навчального курсу: формування педагогічних компетентностей магістрантів, що сприяють ефективному вирішенню наукових, освітніх та особистісних проблем професійної діяльності у закладах вищої та фахової передвищої освіти; забезпечити умови для засвоєння магістрантами навчальної програми на рівні обов’язкових вимог державних стандартів. Вивчаючи курс, студенти матимуть змогу : осмислити закономірності та принципи процесу навчання у ЗВО; добирати потрібні методи і форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі; опанувати практичними навичок, що становитимуть підґрунтя майбутньої професійної діяльності. Основні форми організації навчальної діяльності студентів: лекції, практичні заняття з елементами психодіагностики, самостійна робота з детальним методичним супроводом. Переваги курсу : основна увага на розвитку педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості; підготовка студентів-магістрів до майбутньої професійно-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	НІ Агрономія	
Освітня програма	Агрономія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	не передбачено	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	15	
Практичні, семінарські заняття	15	
Лабораторні заняття	не передбачено	не передбачено год.
Самостійна робота	60	

Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	
---	--------	--

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу: формування педагогічних компетентностей магістрантів, що сприяють ефективному виконанню завдань педагогічної діяльності в закладі вищої освіти.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі професійного навчання, застосовуючи педагогічні технології та прийоми управління персоналом;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК 3. здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності;

СК 6. здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям та нефахівцям;

СК 8. здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та / або практичних задач і проблем агрономії;

ПРН 15. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	тижні	Кількість годин											
		Денна форма						Заочна форма					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. <i>Теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи</i>													
Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь наукових знань і навчальний предмет	1	14	2	2			10						
Тема 2. Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти	2	14	2	2			10						
Тема 3. Форми та методи організації навчального процесу у закладах вищої освіти	3	14	2	2			10						
Теми 4. Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти	4	14	2	2			10						
Разом за модулем 1		56	8	8			40						
Змістовий модуль 2. <i>Концептуальні основи навчально-пізнавальної діяльності у ЗВО</i>													
Тема 1. Особливості діяльності викладача ЗВО	5	11	2	2			7						
Тема 2. Навчальна мотивація та її фактори	6	11	2	2			7						
Тема 3. Комунікативна культура як соціально-педагогічний феномен	7	12	3	3			6						
Разом за модулем 2		34	7	7			20						
Усього годин		90	15	15			60						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Педагогіка вищої школи як галузь наукових знань і навчальний предмет	2
2.	Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти	2
3.	Форми та методи організації навчального процесу у закладах	2

	вищої освіти	
4.	Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти	2
5.	Особливості діяльності викладача закладу вищої освіти	2
6.	Навчальна мотивація та її фактори	2
7.	Комунікативна культура як соціально-педагогічний феномен	3
Усього		15

4. Теми практичних занять

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Категоріальний апарат педагогіки вищої школи. Тест “Методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей майбутнього педагога”.	2
2	Закономірності педагогічного процесу у вищій школі. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.	2
3	Сутність та класифікація форм навчального процесу у закладах вищої освіти, їх завдання та функції, специфіка організації навчальних занять.	2
4	Технології навчання як педагогічна категорія.	2
5	Сутність й особливості впровадження педагогічних технологій та здійснення інноваційної педагогічної діяльності.	2
6	Підвищення ефективності навчання через стимулювання і формування сталих мотивів.	3
7	Комунікативна культура як соціально-педагогічний феномен. Метод діагностики міжособистісних стосунків (ДМС) Лірі, тест Томаса, опитувальник Т.Немчина. Соціометрія.	2
	Всього	15

5. Теми самостійної роботи

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічний простір педагогіки вищої школи	10
2	Наукові підходи у педагогіці вищої школи	10
3	Методи інноваційного навчання	10
4	Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти	10
5	Особливості діяльності викладача вищої школи	7
6	Принципи навчання у вищій школі	7
7	Феноменологія підготовки фахівців у ЗВО	6
	Усього	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичної роботи.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;

- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебатів;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи		
Практичне 1. Категоріальний апарат педагогіки вищої школи.	ПРН 2. Знати закономірності, цілі і принципи педагогіки вищої школи. Вміти доводити їх єдність у розв'язанні завдань професійної підготовки фахівців вищої освіти у сфері аграрних наук.	8
Самостійна робота 1. Методологічний простір педагогіки вищої школи.	ПРН 2. Знати вплив наукових концепцій на методологію підготовки майбутнього фахівця у закладах вищої освіти.	10
Практичне 2. Сутність та класифікація форм навчального процесу у закладах вищої освіти.	ПРН 2. Знати форми навчального процесу у закладах вищої освіти. Уміти: демонструвати знання ключових для опрацювання теми першоджерел та вести професійну дискусію на задану тематику	7
Самостійна робота 2. Наукові підходи у педагогіці вищої школи	ПРН 2. Уміти аналізувати компетентнісний, диференційований, особистісно орієнтований, синергетичний, акмеологічний, соціокультурний підходи у педагогіці ВШ.	10
Практичне 3. Сутність та класифікація форм навчального процесу у ЗВО, їх завдання та функції, специфіка організації навчальних занять.	ПРН 2. Знати дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти. Розуміти структуру вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, систему вищих навчальних закладів. Вміти застосовувати теоретичні знання на практиці.	7
Самостійна робота 3. Методи інноваційного навчання.	ПРН 2. Знати суть та особливості інноваційного навчання, вміти використовувати професійно-ділові, ігрові технології під час вирішення професійних завдань на основі компромісного вибору.	10
Практичне 4. Технології навчання як педагогічна категорія.	ПРН 2. Розуміти сутність таких педагогічних технологій навчання як: інтерактивне навчання; проблемне навчання; ігрові технології навчання; інформаційні технології навчання; – кредитно-модульна технологія навчання; особистісно орієнтоване навчання.	8

Самостійна робота 4. Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти.	ПРН 2. Знати інноваційні педагогічні технології активізації навчання. Уміти визначати елементи дистанційної освіти : педагогічні та інформаційні технології.	10
Модульна контрольна робота 1.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Концептуальні основи навчально-пізнавальної діяльності у ЗВО		
Практичне 5. Сутність й особливості впровадження педагогічних технологій та здійснення інноваційної педагогічної діяльності.	ПРН 15. Розуміти особливості педагогічної діяльності та своєрідність елементарної, базової та високої інноваційної культури викладача з урахуванням критеріїв готовності викладача вищої школи до інноваційної діяльності.	12
Самостійна робота 5. Особливості діяльності викладача вищої школи.	ПРН 15. Уміти використовувати на практиці інноваційні технології організації аудиторної і позааудиторної роботи студентів.	12
Практичне 6. Підвищення ефективності навчання через стимулювання і формування сталих мотивів.	ПРН 15. Знати передумови формування мотивації учбово-пізнавальної діяльності студентів та вміти використовувати інноваційні освітні технології щодо формування пізнавального інтересу. Уміти аналізувати фактори навчально-професійної мотивації.	12
Самостійна робота 6. Принципи навчання у вищій школі.	ПРН 15. Знати загальнодидактичні принципи навчання у вищій школі: науковості, систематичності й послідовності, свідомості навчання, наочності, ґрунтовності навчання, зв'язку навчання з практичною діяльністю, реаліями життя, єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій навчання	11
Практичне 7. Комунікативна культура як соціально-педагогічний феномен	ПРН 15. Усвідомлювати структуру та особливості ділового спілкування в навчально-виховному процесі ЗВО. Уміти правильно організовувати комунікативний процес, розрізняти психологічний вплив партнерів ділового спілкування.	12
Самостійна робота 7. Феноменологія підготовки фахівців у ЗВО.	ПРН 15. Розуміти особливості соціалізації та адаптації студентів в ЗВО. Знати структуру взаємовідносин у малій соціальній групі; аналізувати стадії розвитку колективу ; розрізняти феномени групової життєдіяльності; аналізувати умови успішної діяльності академічної групи; досліджувати розподіл ділових ролей в групі.	11
Модульна контрольна робота 2.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	30
Всього за модулем 1		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5178>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Мороз О. В., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. для молодих викладачів, аспірантів і майбутніх магістрів. Київ: НПУ, 2003. 267 с.
2. Педагогіка вищої школи: підручник. В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

3. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: навч. посіб. для магістрантів і аспірантів. Київ: ЦУЛ, 2014. 320 с.
4. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 164 с.

Допоміжні

1. Войтович М.В., Карамушка Л.М. Психологічні основи розв'язання управлінських конфліктів в освітніх закладах. Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2001. С. 129-149.
2. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
3. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 336 с.
4. Чернілевський Д. В., Томчук М. І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Вінницький соціально-економічний ін-т Ун-ту «Україна». Вінниця: Міленіум, 2006. 402 с.
5. Я – студент: навчальний посібник; за заг. ред. Огнев'юка В.О. 2-ге вид., доопр. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 224 с.
6. Bates A. W. (Tony). Teaching in a Digital Age. Guidelines for designing teaching and learning. 2015. URL: <https://opentextbc.ca/teachinginadigitalage/> (дата звернення: 29.07.2020).

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Вища освіта України». Режим доступу: <https://wou.npu.edu.ua/> (дата звернення 14.02.2021).
2. Загальна психологічна характеристика студентського віку / ТНПУ / Мешко О.І. / Модуль 1. Лекція 2. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=12uh2reaRkk> (дата звернення 20.04.2021).
3. Закон України Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 29.05.2021).
4. Помилки Керівника у Спілкуванні з Командою. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM>
5. Стандарти вищої освіти (СВО). Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/1719-2/> (дата звернення 19.03.2021).
6. Теоретичні аспекти впровадження компетентнісного підходу у вищу освіту. URL: <https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/horuzall.pdf> (дата звернення 20.04.2021).